Novitates Theriologicae, 2020, Pars 11: 32–42
doi: http://doi.org/10.53452/nt1107

Ссавці регіону Національного природного парку Бузький Гард

Владислав Артамонов, Сергій Легкий

Національний природний парк «Бузький Гард» (с. Мигія Миколаївської обл.)
e-mail: nppbg@ukr.net

***Artamonov, V., S. Legky*. Mammals of the region of the Buzkyi Gard National Park. —** During 2000–2020, 43 species of mammals belonging to 16 families of 6 orders were found in the territory and in vicinities of the Buzkiy Gard National Park. Of these, 15 species are listed in the Red Book of Ukraine, 4 have conservation categories of the European Red List, 2 have conservation categories of the IUCN Red List (IUCN), and 1 is included into the Protection lists of Resolution 6 of the Bern Convention (2011). Among the mammals observed in the study area, the largest species diversity is represented by the following orders: rodents (Rodentia) — 14 species, carnivores (Caniformes) — 10 species, bats (Vespertilioniformes) — 8 species, and insectivores (Soriciformes) — 6 species. The smallest number of species is represented in orders: artiodactyls (Cerviformes) — 4 species, and lagomorphs (Leporiformes) — 1 species.

Вступ

В зв'язку зі змінами, прийнятими в таксономії та номенклатурі видового складу ссавців (Загороднюк 2012; Загороднюк & Ємельянов 2012), а також ревізіями в охоронному статусі багатьох видів (Council... 1998; IUCN... 2020), з'явилась необхідність оновлення списку ссавців, які зустрічаються на території Національного природного парку «Бузький Гард» та в його околицях.

Оскільки територія Парку сильно видовжена уздовж долин Південного Бугу та його приток, переважна частина ссавців навіть під час своїх добових міграцій можуть виходити за межі Парку. Тому огляд фауни НПП необхідно робити з урахуванням цього фактору, розуміючи, що популяційні системи і навіть індивідуальні ділянки багатьох видів ссавців жодним чином не обмежені територією Парку.

Регіон НПП «Бузький Гард» розташований на півночі Миколаївської області і включає в себе сучасні Первомайський та Вознесенський райони, утворені під час адміністративної реформи 2020 р. В тексті вказані райони, які були до укрупнення, що відбулось в жовтні 2020 р.: Арбузинський, Братський, Вознесенський, Доманівський, Первомайський.

Мета роботи — узагальнити та проаналізувати стан видового різноманіття ссавців регіону НПП «Бузький Гард».

Матеріали та методи

Видовий склад ссавців визначався протягом 2000–2020 років спеціалістами національних та іноземних академічних установ, провідних університетів, працівниками санепідемслужби, мисливського господарства, працівниками установ природно-заповідного фонду. Опрацьовано літературні джерела, а також відкриті міжнародні бази даних.

Крім фонових видів до списку включено також види, які спостерігали на території НПП під час міграцій або які відомі за поодинокими знахідками.

В таблицях і в тексті прийнято такі скорочення:

• Червоні списки: ЧКУ — Червона книга України, СЧС — червоний список МСОП (IUCN), ЄЧС — Європейський червоний список. БС — список Резолюції 6 Бернської конвенції (Resolution... 1998) станом на 2011 р.

• Категорії ЧКУ: ВР — вразливі, РД — рідкісні, ЗК — зникаючі, НО — неоцінені; НВ — недостатньо відомі.

• Категорії СЧС та ЄЧС: CR (Critically Endangered) — у критичній небезпеці, EN (Endangered) — зникаючий, VU (Vulnerable) — вразливий, NT (Near Threatened) — близький до вразливого стану, LC (Least Concern) — не викликає занепокоєння, DD (Data Deficient) — відомостей недостатньо, NE (Not Evaluated) — неоцінений, осл — осілий.

• Статуси перебування і чисельності: звч — звичайний, міг — мігруючий, рідк — рідкісний, бд — брак даних (невизначений), інтр — інтродуцент, реінтр — реінтродуцент, ? — потребує уточнення.

Результати досліджень

На території та прилеглому регіоні НПП «Бузький Гард» протягом зазначеного періоду виявлені 43 види ссавців з 16 родин 6 рядів.

З них 15 видів занесені до Червоної книги України, 4 — до охоронних категорій Європейського Червоного списку, 2 — до охоронних категорій Червоного списку МСОП (IUCN), 1 — до охоронних списків Резолюції 6 Бернської конвенції (2011).

Ряд Зайцеподібні (Leporiformes, seu Lagomorpha)

Відомості про цей ряд узагальнено в таблиці 1.

Заєць сірий (*Lepus europaeus*) в регіоні Парку протягом останнього десятиріччя скорочує свою чисельність, що викликано, переважно, агротехнологічними факторами.

Ряд Мишоподібні (Muriformes, seu Rodentia)

Відомості про цей ряд узагальнено в таблиці 1.

Підряд Вивірковиді

Вивірка звичайна, або білка (*Sciurus vulgaris*) стала видом, який можна зустріти як в штучних лісових масивах НПП, так і в населених пунктах, прилеглих до його території. Цей вид регулярно фіксується в регіоні НПП від північних меж Миколаївської області до м. Вознесенськ включно. Виявлені випадки загибелі білок навіть на автошляхах навколо м. Южнокраїнськ за 5–10 км від найближчих масивних лісонасаджень.

Ховрах крапчастий (*Spermophilus suslicus*) в списках не наводиться, хоча ще до початку 1990-х років цей вид зустрічався по всій території регіону, проте з моменту створення РЛП «Гранітно-степове Побужжя» у 1994 році та до кінця 2020 року ховрахів не відмічено.

Щодо бабака степового (*Marmota bobak*), то дані про нього в регіоні парку суперечливі. Протягом 2000-2004 років була проведена реінтродукція декількох десятків особин з Харківської області, проте невдала. В той же час повідомлення про появи цих тварин в радіусі 15–20 км від місць випуску коло с. Богданівки Доманівського району потребують перевірки. Єдина в області стійка природна (квазіприродна?) колонія бабака зафіксована в околицях с. Сирове та с. Криве Озеро Друге на правому схилі долини р. Кодима (Токарський *et al.* 2019).

Соня лісова (*Dryomys nitedula*) нечисленний вид, який на території парку зустрічається не часто. Іноді можна спостерігати на кущах глоду (*Crataegus sp.*) неподалік від дубових насаджень.

Підряд Бобровиді

Слід також згадати про виявлені на початку 1995 року в гирлі балки Мимрикової неподалік від с. Куріпчине Первомайського району сліди бобра європейського (*Castor fiber*) у вигляді погризених пнів та крупних гілок. Однак більше ніяких підтверджень до цього часу про мешкання в НПП цього виду не надходило. Поява слідів бобра може пояснюватись лише разовою міграцією з місць інтродукції в мисливські угіддя на р. Кодима за 30 км вище за течією незадовго перед цим.

Підряд Мишовиді (Murimorpha, seu Myomorpha)

Повідомлення про виявлення на території Парку в околицях с. Богданівка мишівки степової (*Sicista loriger*) надійшло від В. Кириченка у 2011 р. ще до ревізії номенклатури цього виду. Сучасна наявність та конкретизація виду на території НПП потребують уточнення.

Сліпак подільський (*Spalax zemni*) в регіоні, в основному, поширений в регіоні м. Вознесенськ та вздовж р. Мертвовод, хоча останнім часом його ареал став поширюватись на північ. Протягом 2019–2020 років його кротовини були виявлені в районі перетину автодоріг М-13 (Кропивницький–Платонове) та Н-24 (Благовіщенське–Миколаїв), чого раніше не спостерігали.

Таблиця 1. Видовий склад ссавців регіону НПП «Бузький Гард» станом на 2020 р. та статуси видів: ряди Зайцеподібних та Мишоподібних

№	Вид		Охоронний статус				Статус	Чисел.
	Українська назва	Латинська назва	ЧКУ	ЄЧС	СЧС	БЕ		
	Ряд Зайцеподібні	**Leporiformes**						
	Родина Зайцеві	Leporidae						
1	Заєць сірий	*Lepus europaeus*		LC	LC		осл	звч
	Ряд Мишоподібні	**Muriformes**						
	Підряд Вивірковиді	Sciuromorpha						
	Родина Вивіркові	Sciuridae						
2	Вивірка лісова	*Sciurus vulgaris*		LC	LC		осл	звч
3	Бабак степовий	*Marmota bobak*		LC	LC		реінтр	рідк
	Родина Вовчкові	Gliridae						
4	Соня лісова	*Dryomys nitedula*		LC	LC		осл	бд
	Підряд Мишовиді	Murimorpha						
	Родина Мишівкові	Sicistidae						
5	Мишівка південна	*Sicista loriger*	ЗН	?NT	LC		осл	рідк
	Родина Сліпакові	Spalacidae						
6	Сліпак подільський	*Spalax zemni*	НВ	VU	?VU		осл	рідк
	Родина Мишеві	Muridae						
7	Житник пасистий	*Apodemus agrarius*		LC	LC		осл	звч
8	Мишак жовтогрудий	*Sylvaemus tauricus*					осл	звч
9	Мишак європейський	*Sylvaemus sylvaticus*					осл	звч
10	Миша хатня	*Mus musculus*		LC	LC		осл	звч
11	Миша курганцева	*Mus spicilegus*		LC	LC		осл	звч
12	Пацюк мандрівний	*Rattus norvegicus*					осл	звч
	Родина Щурові	Arvicolidae						
13	Ондатра мускусна	*Ondatra zibethicus*			LC		інтр осл	звч
14	Щур водяний	*Arvicola amphibius*		LC	LC		осл	звч
15	Полівка європейська	*Microtus arvalis*		LC	LC		осл	звч

З родина Мишеві звичайними є житник пасистий (*Apodemus agrarius*), миші хатня (*Mus musculus*) та курганцева (*M. spicilegus*), пацюк сірий (*Rattus norvegicus*), мишаки жовтогрудий (*Sylvaemus tauricus*) та європейський (*S. sylvaticus*). З родини Щурових звичайними є щур водяний (*Arvicola amphibius*) та полівка європейська (*Microtus arvalis*), також зустрічається вид-інтродуцент — ондатра мускусна (*Ondatra zibethicus*), чисельність якого останніми роками відносно невисока.

Таблиця 2. Видовий склад ссавців регіону НПП «Бузький Гард» станом на 2020 р. та статуси видів: ряди Мідицеподібних та Лиликоподібних

№	Вид		Охоронний статус				Статус	Чисел.
	Українська назва	Латинська назва	ЧКУ	ЄЧС	СЧС	БЕ		
	Ряд Мідицеподібні	**Soriciformes**						
	Родина Їжакові	Erinaceidae						
16	Їжак білочеревий	*Erinaceus concolor*		NA	LC		осл	звч
	Родина Кротові	Talpidae						
17	Кріт європейський	*Talpa europaea*			LC		осл	звч
	Родина Мідицеві	Soricidae						
18	Білозубка мала	*Crocidura suaveolens*		LC	LC		осл	рідк
19	Білозубка білочерева	*Crocidura leucodon*	НВ	LC	LC		осл	звч
20	Мідиця мала	*Sorex minutus*		LC	LC		осл	звч
21	Мідиця звичайна	*Sorex araneus*		LC	LC		осл	звч
	Ряд Лиликоподібні	**Vespertilioniformes**						
	Родина Лиликові	Vespertilionidae						
22	Нічниця водяна	*Myotis daubentonii*	ВР		LC		бд	рідк
23	Вухань сірий	*Plecotus austriacus*	РК	NT	NT		бд	рідк
24	Вечірниця руда	*Nyctalus noctula*	ВР	LC	LC		осл	звч
25	Вечірниця мала	*Nyctalus leisleri*	РК	LC	LC		бд	бд
26	Нетопир білосмугий	*Pipistrellus kuhlii*	ВР	LC	LC		бд	рідк
27	Нетопир лісовий	*Pipistrellus nathusii*	НО	LC	LC		бд	рідк
28	Нетопир пігмей	*Pipistrellus pygmaeus*	НО	LC	LC		бд	рідк
29	Лилик пізній	*Eptesicus serotinus*	ВР		LC		бд	рідк

Ряд Мідицеподібні, або комахоїди (Soriciformes, seu Soricomorpha)

Відомості про цей ряд узагальнено в таблиці 2.

Їжак білочеревий (*Erinaceus concolor*) — звичайний мешканець лісових, польових біотопів та населених пунктів поблизу парку.

Кріт європейський (*Talpa europaea*) на території Парку є звичайним видом і приурочений, в основному, до біляводних або зволожених низинних біотопів. В районі с. Куріпчине Первомайського району декілька разів спостерігались випадки плавання кротів на тихих плесах р. Південний Буг. Досить часто вздовж берегової лінії можна зустріти загиблих особин кротів. Також на початку жовтня 2019 р. в темний час доби в урочищі «Лівобережжя» одним з авторів зафіксований випадок бійки на поверхні між двома особинами кротів та послідуючого переслідування з однієї нори в іншу нору.

Родина Мідицевих у списках НПП «Бузький Гард» представлена чотирма видами: білозубка мала (*Crocidura suaveolens*), білозубка білочерева (*C. leucodon*), мідиця мала (*Sorex minutus*), мідиця звичайна (*S. araneus*). Як-

що наявність мідиць малої та звичайної неодноразово підтверджена протягом 2010–2020 років, як відловами литовського дослідника Л. Контримавичюса, так і знахідками (зокрема січень 2020 р. в уроч. «Лабіринт»), то визначення наявності білозубок малої та білочеревої потребує додаткових досліджень. Так само потребує підтвердження наявність рясоніжок великої (*Neomys fodiens*) та малої (*N. anomalus*), які наводилися в фауністичних списках Гранітно-степового Побужжя у 1980–1990-х рр. Проте до 2020 р. підтвердження цьому не надходило і в актуальний список ссавців ці види не включені.

Ряд Лиликоподібні, або рукокрилі (Vespertilioniformes, seu Chiroptera)

Відомості про цей ряд узагальнено в таблиці 2.

Протягом 2020 року групою під керівництвом О. Годлевської в межах Трикратського відділення Парку були виявлені ряд видів Рукокрилих: нічниця водяна (*Myotis daubentonii*), вухань сірий (*Plecotus austriacus*), вечірниця руда (*Nyctalus noctula*), вечірниця мала (*Nyctalus leisleri*), нетопир білосмугий (*Pipistrellus kuhlii*), нетопир лісовий (*Pipistrellus nathusii*), нетопир пігмей (*Pipistrellus pygmaeus*), лилик пізній (*Eptesicus serotinus*).

Ряд Псоподібні, або хижі (Caniformes, seu Carnivora)

Відомості про цей ряд узагальнено в таблиці 3.

Підряд Котовиді (Felimorpha, seu Feliformia auct.)

Кіт лісовий (*Felis silvestris*) у 2013 та 2014 рр. двічі добутий мисливцями на правобережжі Південного Бугу неподалік від с. Грушівка Первомайського району та с. Мар'ївка Доманівського району поруч із територією НПП (Андрусенко 2013, 2014). Відстань між обома місцями знаходження складає 24 км.

Підряд Псовиді (Canimorpha, seu Caniformia auct.)

Єнот уссурійський (*Nyctereutes procyonoides*) є звичайним та нечисленним видом і, як правило, приурочений до очеретяних заростів балок та річкових долин.

Вовк (*Canis lupus*) відносно широко поширений в регіоні вид. Зафіксовані випадки виведення потомства на території НПП в районі с. Львів Первомайського району. Остання зустріч вовка сталася на території Парку в листопаді 2020 р. в уроч. «Літній хутір» неподалік від с. Гаївське Первомайського району. Протягом останніх 20 років працівниками Парку зафіксовані напади вовків на свійську худобу лише тричі, а випадок сказу — один раз.

Лис рудий (*Vulpes vulpes*) численний вид, який відзначається значною екологічною пластичністю. За даними обліків чисельність цього виду складає 5-6 особин на 1000 га угідь, що перевищує санітарно-епідеміологічні норми в від 5 до 12 разів. Це призводить до нападів хворих тварин. Так, у січні 2018 року поблизу с. Петропавлівка Братського району в урочищі «Скальне»

був зафіксований факт нападу лисиці на двох дітей. Необхідно відмітити регулярне відвідування лисицями сезонних туристичних таборів в районі с. Мигія Первомайського району, як на островах, так і на достатньо багатолюдних територіях біля Радонового озера з метою харчування відходами, або залишеними продуктами на столах. Фіксувались факти прийняття лисицями їжі з рук людини.

З родини Мустелові найбільш рідкісним є горностай (*Mustela erminea*), який практично не відмічається в угіддях. Для його вивчення потрібні додаткові заходи. Серед більш звичайних в спостереженні видів ласка (*Mustela nivalis*) та тхір лісовий (*Mustela putorius*). Останній знаходиться на південно-східній межі ареалу. Норка європейська (*Mustela lutreola*) іноді наводиться для території Гранітно-степового Побужжя в літературних джерелах до 1980-90-х років, проте жодного підтвердження наявності цього виду в регіоні НПП не надходило з початку процесу його створення з 1994 року.

Куниця кам'яна (*Martes foina*) є видом, який можна спостерігати навіть при звичайних прогулянках в лісі. Так в червні 2018 року пара особин під час шлюбних ігор в урочищі «Лабіринт» поблизу с.Трикрати Вознесенського району пробігла під ногами відвідувачів, не звернувши на них увагу.

Борсук європейський (*Meles meles*) звичайний, хоча і нечисленний вид, як на території НПП, так і прилеглих угідь. В основному, поширений в балочних системах. Обліками встановлено не менше 25–30 жилих нір борсука лише в межах парку.

Видра річкова (*Lutra lutra*) відносно поширений вид на території НПП. Єдиний вид з теріофауни НПП, занесений до Резолюції 6 Бернської конвенції після ревізії охоронних списків у 2011 році. Стан її популяції поки характеризується, як стабільний, і налічує від 30 до 35 особин (Андрусенко 2012) на 600–700 га акваторії парку. На прилеглих угіддях майже не зустрічається з причини пристосованості виключно до річкових біотопів, особливо в районі порогів Південного Бугу. Однак кліматичні зміни, які призводять до зменшення водності річок, посиленню процесів евтрофікації, можуть призвести в найближчі роки до зменшення кормової бази видри та ймовірному зниженню її чисельності в межах Парку.

Ряд Оленеподібні, або парнопалі (Cerviformes, seu Artiodactyla)

Відомості про цей ряд узагальнено в таблиці 3.

Фоновими видами ряду є свиня лісова (*Sus crofa*) та сарна європейська (*Capreolus capreolus*). Якщо перший вид скорочує свою чисельність внаслідок щорічних епізоотій африканської чуми свиней (АЧС) та змін в агротехнологічному укладі регіону, то другий поступово відновлює свою популяцію. Як приклад поведінки можна навести постійне проживання пари сарн на о. Великий Мигіївський, що дає підстави для висновку про відсутність фактору турбування від відпочиваючих у сезонних таборах.

Таблиця 3. Видовий склад ссавців регіону НПП «Бузький Гард» станом на 2020 р. та статуси видів: ряди Мідицеподібних та Лиликоподібних

№	Вид		Охоронний статус				Статус	Чисел.
	Українська назва	Латинська назва	ЧКУ	ЄЧС	СЧС	БЕ		
	Ряд Псоподібні	**Caniformes**						
	Підряд Котовиді	Felimorpha						
	Родина Котові	Felidae						
30	Кіт лісовий	*Felis silvestris*	ВР				бд	рідк
	Підряд Псовиді	Canimorpha						
	Родина Псові	Canidae						
31	Єнот уссурійський	*Nyctereutes procyonoides*			LC		осл	рідк
32	Вовк	*Canis lupus*		LC	LC		осл, міг	звч
33	Лис рудий	*Vulpes vulpes*		LC	LC		осл	звч
	Родина Мустелові	Mustelidae						
34	Горностай	*Mustela erminea*	НО	LC	LC		осл	бд
35	Ласиця	*Mustela nivalis*			LC		осл	звч
36	Тхір темний	*Mustela putorius*	НО	LC	LC		осл	звч
37	Куниця кам'яна	*Martes foina*		LC	LC		осл	звч
38	Борсук європейський	*Meles meles*		LC			осл	звч
39	Видра річкова	*Lutra lutra*	НО	NT	NT	+	осл	звч
VI	**Ряд Оленеподібні**	**Cerviformes**						
	Підряд Свиновиді	Suimorpha						
	Родина Свиневі	Suidae						
40	Свиня лісова	*Sus scrofa*		LC	LC		осл	звч
	Підряд Оленевиді	Cervimorpha						
	Родина Оленеві	Cervidae						
41	Сарна європейська	*Capreolus capreolus*		LC	LC		осл	звч
42	Олень шляхетний	*Cervus elaphus*			LC		інтр, міг	рідк
43	Лось європейський	*Alces alces*		LC	LC		міг	рідк

Такі види, як лось (*Alces alces*) та олень благородний (*Cervus elaphus*), можуть з'являтися на території Парку або в найближчих околицях раз на декілька років, у час міграцій. Такі неодноразові зустрічі лося фіксували в районі с. Мар'ївка Доманівського р-ну та с. Гаївське Первомайського р-ну. Олень є інтродукованим і утримується у вольєрному господарстві в урочищі «Рацинська дача», що не заважає спостерігати його за межами вольєру.

Таблиця 4. Стан видового різноманіття ссавців НПП «Бузький Гард»

Ряд	Кількість видів	
	Відомо з літератури	Відмічено у 2020 р.
Leporiformes, seu Lagomorpha — ряд Зайцеподібні	1	1
Muriformes, seu Rodentia — ряд Мишоподібні	14	12
Soriciformes, seu Soricomorpha — ряд Мідицеподібні	6	2
Vespertilioniformes, seu Chiroptera — ряд Лиликоподібні	8	8
Caniformes, seu Carnivora — ряд Псоподібні	10	7
Cerviformes, seu Artiodactyla — ряд Оленеподібні	4	2
Всього видів	43	32

Стан видового різноманіття ссавців регіону

Дані про видове багатство рядів ссавців регіону «Бузький Гард» наведено в табл. 4, за всією сумою даних (43 види) і за даними про реєстрації у 2020 році (32 види). Серед ссавців, відмічених на території, що описується, найбільшим видовим різноманіттям представлені такі три ряди: Мишоподібні — 14 видів, Псоподібні — 10, Лиликоподібні — 8 видів.

Найменшою кількістю видів представлені такі три ряди: Мідицеподібні — 6 видів, Оленеподібні — 4 види, Зайцеподібні — 1 вид.

Ряд видів ссавців зустрічається в районі розташування Парку вкрай рідко, а для деяких з них необхідні спеціальні методи виявлення та обліку. Зокрема, дані стосовно видів з ряду Лиликоподібні є попередніми і для оцінки багатства кажанів потрібні додаткові дослідження.

Подяки

Автори щиро дякують усім колегам, які допомогли зібрати представлені у цій праці матеріали, а особливо І. Загороднюку (Національний науково-природничий музей НАНУ, Київ) за методичну допомогу у підготовці матеріалів, бібліографічному пошуку та передачу матеріалів. Особисті подяки О. Годлевській (Інститут зоології НАН), В. Кириченку (Миколаївська обл СЕС), П. Шешураку, О. Вобленку (Ніжинський державний університет), А. Андрусенку, В. Васьківу, В. Хитушку (НПП «Бузький Гард»), без роботи яких виконання даного узагальнення було би неможливим.

Література

Андрусенко, А. 2012. Стан популяції видри річкової (Lutra lutra) на території НПП «Бузький Гард». *Праці Теріологічної Школи*, **11**: 138–140.

Андрусенко, А. 2013. Знахідка нового виду кіт лісовий (Felis silvestris) на території НПП «Бузький Гард». *Літопис природи НПП «Бузький Гард»*, Том 4: 167–169.

Андрусенко, А. 2014. Реєстрація кота лісового (Felis silvestris) в околицях Богданівського ПНДВ НПП «Бузький Гард». *Літопис природи НПП «Бузький Гард»*, Том 5: 72–74.

Загороднюк, І. В. 2012. *Список ссавців України. Види, відомі за останні три століття*. Теріологічна школа: Веб-сайт Українського теріологічного товариства НАН України. Київ, https://bit.ly/2LS2mmN (версія 10.08.2012).

Загороднюк, І. В., І. Г. Ємельянов. 2012. Таксономія і номенклатура ссавців України. *Вісник Національного науково-природничого музею*, **10**: 5–30.

Токарський, В., В. Грубник, А. Атемасов. 2019. Результати реінтродукції степового бабака (Marmota bobak Mull. 1776 (Rodentia, Sciuridae)) у південних районах правобережної України. *Вісник Львівського університету. Серія біологічна,* **80**: 160–169.

Council... 1998. Council of Europe. Bern Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats. Resolution No. 6 (1998) listing the species requiring specific habitat conservation measures (Adopted by the Standing Committee on 4 December 1998). Електронний ресурс https://bit.ly/3qLQ7Xx

IUCN... 2020. *The IUCN Red List of Threatened Species.* https://www.iucnredlist.org Електронний ресурс.

Резюме

Артамонов, В., С. Легкий. **Ссавці регіону Національного природного парку Бузький Гард.** — На території та прилеглому регіоні НПП «Бузький Гард» протягом 2000–2020 років виявлено 43 види ссавців з 16 родин 6 рядів. З них 15 видів занесені до Червоної книги України, 4 — до охоронних категорій Європейського Червоного списку, 2 — до охоронних категорій Червоного списку МСОП (IUCN), 1 — до охоронних списків Резолюції 6 Бернської конвенції (2011). Серед ссавців, відмічених на дослідженій території, найбільшим видовим різноманіттям представлені ряди: Мишоподібні (Rodentia) — 14 видів, Псоподібні (Caniformes) — 10 видів, Лиликоподібні (Vespertilioniformes) — 8 видів, Мідицеподібні (Soriciformes) — 6 видів. Найменшою кількістю видів представлені ряди: Оленеподібні (Cerviformes) — 4 види, Зайцеподібні (Leporiformes) — 1 вид.